

20 MÖJLIGHETER

Per Frankelius, docent på Linköpings universitet brinner för att öka innovationsgraden i det svenska lantbruket.

Med en sådan här drönare läser med hjälp av sensorer och RTK-GPS av fältet och kan identifiera enskilda ogräs. Informationen skickas till en markrobot som tvekar ut och bekämpar just det ogräset.

SVENSKA LANTBRUK MÅSTE FÅ FRAM FLER NYSKAPANDE UPPFINNINGAR

Om dryga 30 år kommer världen att kräva 70 procent mer mat än i dag. Det ger svenskt lantbruk stora möjligheter till export och inkomster. För att nå dit måste satsningar på och utvecklingen av innovationskraften i lantbruket öka rejält.

– Framtiden är extremt ljus för jordbruket världen över, menar Per Frankelius, som är docent på Linköpings universitet med innovationer som specialitet. Jag menar att det är så även för svenskt lantbruk. Om vi tar tag i innovationsfrågorna.

Han är med i Grönovation, ett forsknings- och utvecklingsprojekt som koordineras av Linköpings universitet. Det startades 2013 när 16 organisationer bestämde sig för att samarbeta kring en vision om de gröna näringarna.

– Projektet stöds av Vinnova och vi utvecklar kunskap om hur innovationer uppstår, får spridning och kan stimuleras. Fokus ligger på de gröna näringarna som jord- och skogsbruk.

Som i alla branscher har det varit upp och ned också för det svenska lantbruket. Under 1990-talet

skedde en stor strukturomvandling som ledde till att små jordbrukare fick det svårt. De som klarade sig hade kapital att luta sig emot. Även i dag har många problem, inte minst gris- och mjölkproducenter.

– Det behövs så klart lantbruksprodukter i framtiden också det är ren och skär logik. Om 30 år kommer världen att behöva 70 procent mer mat. Det ger svenskt lantbruk stora möjligheter.

För att utnyttja möjligheterna krävs det att innovationsgraden i lantbruket tar fart. Det kräver i sin tur politisk stabilitet, det vill säga att beslut som fattas gäller under lång tid.

– En lantbrukare tittar 50 år in i framtiden och 50 år bakåt. De vet vad som hänt och måste veta vad som kommer att hända. Eftersom det är så pass stora investeringar för den enskilde är det viktigt att det går att lita på politikerna. Det är inte långsiktigt hållbart om de fattar ett politiskt beslut och tre år senare ändrar det beslutet.

I Sverige har näringslivet och lantbrukssektorn länge jagat kost-

nader, försökt öka kvaliteten i processer och produktion och arbetat med ständiga förbättringar av redan existerande produkter. Bra i sig men ett misstag och en fara i stort enligt Per Frankelius.

”Framtiden är extremt ljus för jordbruket världen över.”

– Konkurrenten är mördande samtidigt som utmaningarna är så stora att det inte räcker att enbart förbättra sig. Det krävs också radikal förändring och utveckling och en nationell miljardsatsning för att Sverige ska kunna ta marknadsandelar och tjäna de stora pengarna. Vi är inte rökta men det går inte att gnetta sig till framgång längre.

En del av utvecklingsmöjligheterna ligger i att skapa effektivare och miljövänligare produktion av traditionella livsmedel, att få ut mer av varje skörd. Det kan göras

genom att utveckla jordbruksmaskinerna. Ett exempel:

– Jordbruksmaskinernas tyngd gör att markerna packas och på så vis blir det svårare för näringen och växterna att tränga igenom, vilket ger mindre skördar. En lösning man tittar på är att använda lättare material i maskinerna.

Även att få fram nya typer av produkter från jordbruksmarken är en väg att gå. Etanol, biodiesel och specialgrödor såsom en speciell sorts maskrosor med förmåga att producera gummi.

– Det finns en rysk maskrosvariant som tål vårt klimat. Man skulle till exempel kunna odla den på så kallad marginalmark, den som inte går att använda på annat sätt.

Den tredje möjligheten är att marknadsföra och förädla produkterna. Havre är en sådan, det har egenskaper som är både prestationshöjande och sjukdomsdämpande.

Det finns en hel del intressant utveckling som är i sin linda eller på utvecklingsstadiet. Ett exem-

pel är det försök som gjorts med muddring av havsbotten för att sedan lägga ut den på åkrarna. En metod som både gynnar havsbotten och åkermarken

– I slattet finns kväve och fosfor, en ändlig produkt. Det gör metoden extra intressant. Ett annat exempel är försöken med en typ av drönare som med hjälp av sensorer och RTK-GPS läser av fältet och kan identifiera enskilda ogräs. Informationen skickas till en markrobot som kan åka ut och bekämpa just det ogräset.

För att svenskt lantbruk ska nå de nivåer som Per Frankelius tror är möjliga krävs tre saker: En uppdaterad omvärldsbild, samarbete inom landet mellan institutioner, näringsliv och politiker samt att alla som har möjlighet att påverka innovationspolitiken inser att lantbruket är en sektor som är värd att prioritera.

– Jag är eld och lågor och tror verkligen att svenskt lantbruk har en ljus framtid i ett perspektiv på 20 till 30 år. Det gäller att få rätt ekonomiska förutsättningar och att prioritera rätt.

eradur
WALK ON

www.eradur.com

Tuffa golv för dagens industri!

www.film...
www.livw...